

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 20 april 2023

Zaaknummer : 1164119
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : A.H.A. Grummel
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Vaststellen subsidieverordening lokale collectieve energie-initiatieven

SAMENVATTING

De raad stelt de subsidieverordening voor het ondersteunen van lokale collectieve energie-initiatieven vast. De subsidie is specifiek bedoeld voor het financieren van de planvormende fase van collectieve besparingsmaatregelen of het collectief opwekken van hernieuwbare energie. Naar aanleiding van de Transitievisie Warmte is hiervoor budget gereserveerd in het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

- Transitievisie Warmte Heemstede
- Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023
- Algemene subsidieverordening Heemstede 2022
- Energiepact Heemstede (programmakader)

BESLUIT B&W

1. De raad voor te stellen de 'Bijzondere verordening incidentele subsidies lokale collectieve energie-initiatieven Heemstede 2023' vast te stellen;
2. Het voorstel voor te leggen aan de commissie Middelen om advies te geven aan de raad (A-stuk).

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 maart 2023

besluit:

De 'Bijzondere verordening incidentele subsidies lokale collectieve energie-initiatieven Heemstede 2023' vast te stellen.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

AANLEIDING

Het stimuleren van energiebesparing en energieopwekking uit duurzame bronnen in Heemstede is een belangrijke pijler uit het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023. Hierin staat opgenomen dat we duurzame initiatieven van inwoners willen ondersteunen, als onderdeel van het uitvoeren van de TVW.

Op 8 november 2022 heeft het college het uitvoeringsplan ondersteuning lokale energie-initiatieven vastgesteld (bijlage 2). Hierin staat opgenomen dat we inwoners via een subsidie financieel willen ondersteunen om ideeën voor collectieve duurzame opwek en energiebesparingsmaatregelen een stap verder te brengen. Een subsidieverordening is hiervoor het juiste instrument. De raad stelt de subsidieverordening vast (zie bijlage 1).

MOTIVERING

Ondersteuning van lokale energie-initiatieven en leerproces

Het doel van deze subsidie is om woningeigenaren en particuliere verhuurders actief te stimuleren om gezamenlijk aan de slag te gaan met energiebesparende maatregelen en/of gebruik maken van duurzame (warmte)bronnen als onderdeel van de algehele energietransitie in Heemstede. Daarnaast speelt het leerproces een net zo grote rol in dit project. Niet alleen inwoners, maar ook de gemeente leren over de mogelijkheden en valkuilen bij dit soort initiatieven. Deze projecten kunnen een voorbeeldrol innemen binnen en buiten Heemstede.

De subsidie is een aanvulling op bestaande subsidies vanuit het Rijk

Vanuit het Rijk zijn er verschillende subsidiemogelijkheden voor het verduurzamen van individuele woningen of VvE-gebouwen, bijvoorbeeld voor isolatiemaatregelen. Er zijn weinig tot geen financiële regelingen speciaal voor collectieve energie-initiatieven vanuit inwoners. Gemeenten organiseren dit vaak zelf via subsidieregelingen en initiatievenbudgetten. Via deze verordening wordt het ook in Heemstede mogelijk om een subsidie aan te vragen voor collectieve initiatieven rondom de energietransitie.

In de verordening staan de kaders beschreven

Het uitgangspunt bij het opstellen van deze kaders is laagdrempeligheid. Zo bieden we ruimte aan kleine initiatieven (minimaal 3 huishoudens) en beperken we het aantal aanvraagvereisten.

Wijze van beoordelen

In de bijlage van de verordening staat het beoordelingsprotocol. Alle ingekomen aanvragen worden getoetst aan de criteria in dit protocol. Deze beoordelingscriteria zijn opgesteld in samenwerking met de energiecoaches.

De subsidies worden toegekend op basis van het punten aantal. Het initiatief met het hoogste puntenaantal ontvangt als eerste het gevraagde subsidiebedrag, gevolgd door het initiatief met het op-één-hoogste aantal punten, totdat het totale budget op is.

De aanvragen worden beoordeeld door een ambtelijke beoordelingscommissie en een expertgroep van energicoaches en klimaatburgemeester. Het college betreft de adviezen van de expertgroep bij het toekennen van de subsidies.

Vaststellen subsidiebedrag

Gelet op het uitgangspunt laagdrempeligheid wordt het subsidiebedrag – na een positieve beoordeling – direct definitief vastgesteld. Conform de Algemene subsidieverordening Heemstede 2022 (artikel 17, lid 3) is het mogelijk om in het geval van relatief geringe bedragen subsidie verlening over te slaan, en direct over te gaan op vaststelling. Overigens zijn de aanvragers wel verplicht om documenten te verstrekken, zoals de uitkomsten van de onderzoeken en een projectverslag.

De Algemene subsidieverordening Heemstede 2022 en de Awb

De Algemene subsidieverordening Heemstede 2022 biedt ruimte voor het opstellen van een bijzondere subsidieverordening, bijvoorbeeld voor specifieke thema's en incidentele subsidies. Waar de subsidieverordening niet in voorziet, kan altijd worden teruggevallen op de bepalingen uit de Algemene subsidieverordening of de Algemene wet bestuursrecht.

KANTTEKENINGEN

Het realiseren van een initiatief valt buiten dit project

Het doel van dit project is om inwoners te ondersteunen om hun idee verder te brengen tot een concreet plan. Dit is vaak de eerste moeilijke stap waar men mee aan de slag moet, en kennis en kunde voor wil of moet inkopen. Dit is een noodzakelijke stap in het proces, aangezien het van belang is om te weten in hoeverre een initiatief kans van slagen heeft voordat men overgaat tot realisatie.

Bovendien is het huidige budget niet toereikend genoeg om de realisatiefase te financieren. Indien een initiatief haalbaar blijkt en dus de uitvoerende fase kan starten, heeft dit initiatief mogelijk opnieuw budget nodig. Dit kan worden aangevraagd via externe financiers of de provincie. Ook kan opnieuw budget worden gevraagd aan de gemeenteraad van Heemstede. Hiertoe wordt mogelijk op dat moment een voorstel gedaan aan de gemeenteraad.

FINANCIËN

Het subsidieplafond is € 30.000, -. Dit budget is reeds opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023. Dit budget is voldoende om aan een aantal initiatieven een budget uit te keren om deze te ondersteunen in de planvormende fase van het initiatief. Met dit budget kunnen zij de benodigde technische en procesmatige kennis en kunde inkopen om een concreet plan, inclusief onderzoeken naar de haalbaarheid, op te leveren.

Energiepact

Het is mogelijk dat op een later moment opnieuw budget moet worden gevraagd aan de raad. Bijvoorbeeld omdat dit project succesvol blijkt en de wens bestaat om de subsidie te verlengen, of omdat er een initiatief haalbaar blijkt voor realisatie.

Via het Energiepact, onder 'Impulsmaatregelen energietransitie', kunnen hiervoor middelen worden ingezet. Indien uit de evaluatie blijkt dat hier behoefte aan is, wordt hiervoor een voorstel aan de raad gedaan.

Verantwoording

De subsidieontvangers krijgen een beschikking, waarin het subsidiebedrag en de voorwaarden waar zij aan moeten voldoen, staan opgenomen. De accountant gebruikt deze beschikking voor het toetsen op rechtmatigheid.

Een onderdeel van dit project is het opstellen van een werkproces. Op die manier borgen we dat de subsidies op de juiste manier worden uitgegeven en worden verantwoord.

PLANNING/UITVOERING

Fase & Besluitvorming	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Commissie + raadsbehandeling voorstel							
Inwerking treden subsidieverordening							
Openstellen aanvraagformulier							
Beoordelen aanvragen en vaststellen subsidies							

SAMENWERKING EN COMMUNICATIE

Dit project is een samenwerkingsproject met inwoners. Hiervoor hoeft geen apart plan te worden opgesteld.

De energiecoaches zijn betrokken bij het opstellen van de beoordelingscriteria en nemen, samen met de klimaatburgemeester, plaats in de expertgroep die advies geeft aan het college.

Communicatie

In de eerste fase van de aankondiging zet de gemeente communicatie over de subsidie voor energie initiatieven breed in om zoveel mogelijk inwoners te

bereiken. Bij buurten en straten waar huurders inclusief sociale huurders en huiseigenaren naast elkaar wonen stimuleren we dat iedereen bereikt wordt. Alle(basis) informatie over beschikbare subsidie, het proces, de criteria en wat er van initiatiefnemers verwacht wordt publiceren we op heemstededuurzaam.nl. We inspireren inwoners met voorbeelden en faciliteren hen met het indienen van een initiatief. Voor inwoners die vragen hebben om de eerste stap te zetten organiseren we een (regelmatig indien nodig) spreekuur. We zetten naast verschillende middelen zoals een flyer, een advertentie en een onlinecampagne ook visuele communicatie in om het proces duidelijk te maken.

In de tweede fase van de selectie onderzoekt de gemeente afhankelijk van de inbreng of extra communicatie nodig is om een extra impuls te geven aan initiatieven in de wijk, ook voor de langere termijn. De gemeente geeft een heldere terugkoppeling over de initiatieven die ingediend en geselecteerd zijn. De geselecteerde initiatiefnemers worden in het zonnetje gezet, ook om andere inwoners te inspireren. We sluiten het project af met een overzicht van de resultaten. Dit overzicht maakt onderdeel uit van de evaluatie.

Publiceren verordening

De Subsidieverordening wordt bekendgemaakt in het Gemeenteblad (via <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/>). Na 1 mei 2023 is de subsidieverordening raadpleegbaar op www.overheid.nl (onder lokale regelingen). Ook wordt er een publicatie in De Heemsteder geplaatst, waarin wordt verwezen naar www.overheid.nl. De Subsidieverordening is ook op onze website te vinden (www.heemstede.nl/bekendmakingen en zoek op publicatienummer).

DUURZAAMHEID

Het doel van deze verordening is het stimuleren en ondersteunen van activiteiten van een groep inwoners uit Heemstede die bijdragen aan de klimaatdoelstellingen zoals opgenomen in de Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024 en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023.

Een bijkomend effect is bewustwording over verduurzaming en dat deze voorbeelden andere inwoners kunnen inspireren en motiveren om gezamenlijk aan de slag te gaan met verduurzaming. Hopelijk leidt dit indirect ook tot meer sociale cohesie in de wijk of buurt (maatschappelijke winst).

Op de lange termijn draagt dit project bij aan de lokale en landelijke energietransitie, waarbij de CO₂-uitstoot wordt gereduceerd.

BIJLAGEN

1. Bijzondere verordening incidentele subsidies lokale collectieve energie-initiatieven Heemstede 2023
2. Uitvoeringsplan ondersteuning kleinschalige collectieve energie-initiatieven (vastgesteld november 2022)